Рішення
спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Спеціалізована вчена рада ТОВ «Київський інститут сучасної психології та психотерапії» прийняла рішення про присудження Овчаренко Олени Юріївни наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія, на підставі прилюдного захисту дисертації на тему **«Чинники стресостійкості студентів в умовах інклюзивного навчання»** «23» грудня 2025 року.

Овчаренко Олена Юріївна, народилася 15.10.1978р. в с. Пищики Київської області. Старший викладач у Відкритому міжнародному університеті розвитку людини "Україна" з 2022р. Авторка двох навчальних посібників. Консультант позитивної психотерапії.

Освітньо-наукову програму підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 053 Психологія виконала, термін завершення *15.01.2027* р.

Науковий керівник – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри соціальної психології Київського інституту сучасної психології та психотерапії, Мілютіна К.Л.

Зміст та результати дисертаційного дослідження відображено в 26 публікаціях, з них 9 статей у наукових фахових виданнях та 3 тез доповідей.

1. Овчаренко О.Ю. (2022). Психологічні особливості дослідження стресостійкості студентів з інвалідністю. Науковий вісник Ужгородського національного університету, №6, стр. 10-17. https://doi.org/10.32782/psyvisnyk/2022.6.2 2. Овчаренко О.Ю. (2023). Особливості стресостійкості студентів з інвалідністю та без інвалідності в умовах війни. Психологічні студії. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, № 1, стр. 54-62. https://doi.org/10.32782/psych.studies/2023.1.8 3. Овчаренко О.Ю. (2023). Життєстійкість студентів з інвалідністю та без інвалідності в умовах війни.

Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Психологія, № 1 (17), стр. 47-56. https://doi.org/10.17721/BPSY.2023.1(17).7 4. Овчаренко О.Ю. (2023). Взаємозв'язок стратегій копінг-поведінки та життєстійкості студентів з та без інвалідності в умовах війни. KELM (Knowledge, Education, Law, Management), № 4 (56), стр. 174-181. 23 https://doi.org/10.51647/kelm.2023.4.26 5. Овчаренко О.Ю. (2023). Психоемоційний стан студентів в умовах збройного конфлікту. ГАБІТУС, № 53, стр. 75-81. https://doi.org/10.32782/26635208.2023.53.12 6. Овчаренко О.Ю. (2023). Особливості використання настільної психологічної гри та мотиваційного щоденнику в організації соціалізації студентів та учасників тренінгу. Науковий журнал «Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія», Т. 34 (73), № 6, стр. 11-16. https://doi.org/10.32782/2709-3093/2023.6/03 7. Овчаренко О.Ю. (2024). Позитивна психотерапія як фактор впливу копінг стратегій на внутрішні ресурси студентів з та без інвалідності. Габітус, № 61, стр. 71-82. https://doi.org/10.32782/2663-5208. 2024.61.12 8. Овчаренко О.Ю. (2024). Соціально-психологічна адаптація студентів з інвалідністю та студентів без інвалідності до умов навчання в період воєнного стану. Науковий журнал «Організаційна психологія. Економічна психологія», № 3-4 (33), стр. 52-62. https://doi.org/10.31108/2.2024.3.33.5 9. Овчаренко О.Ю. (2024). Вплив стресу, тривоги та стійкості на внутрішні ресурси студентів з та без інвалідності з огляду позитивної психотерапії. Періодичне наукове видання «Київський журнал сучасної психології та психотерапії», № 2 (8), стр. 73-84. https://doi.org/10.48020/mppj.2024.02.06

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

Максимова Наталія Юріївна, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри клінічної психології Київського інституту сучасної психології та психотерапії. Оцінка позитивна без зауважень.

Іванова Євгенія Олегівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри клінічної психології Київського інституту сучасної психології та психотерапії. Оцінка позитивна без зауважень.

Карамушка Тарас Вікторович, кандидат психологічних наук, доцент

кафедри соціальної психології Київського інституту сучасної психології та психотерапії. Оцінка позитивна без зауважень.

Чуйко Олена Василівна, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри соціальної реабілітації та соціальної педагогіки факультету психології Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Оцінка позитивна із зауваженнями:

1. Викликає інтерес питання репрезентативності вибірки, адже дослідження проводилося серед студентів з різних ЗВО, але не повністю розкрито особливості освітнього середовища, що могли впливати на рівень стресостійкості. Подальше порівняння за типами закладів, спеціальностями чи умовами навчання могло б поглибити висновки.

2. У контексті практичної програми розвитку особистісних ресурсів цікаво було б розширити опис механізмів її впровадження у закладах освіти, а також можливостей міжвузівської апробації. Це дало б змогу підсилити прикладне значення роботи.

3. Потребує обгрунтування вибір автором терміна «студент з інвалідністю» замість більш усталеного у вітчизняному освітньому дискурсі поняття «особа з особливими освітніми потребами».

4. Доцільним є подальше розширення соціокультурного аспекту дослідження, зокрема з урахуванням впливу воєнного стану, цифровізації навчального процесу, соціальної підтримки студентів із вразливих груп.

Османова Алімє Маметівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та соціології факультету здоров'я людини Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Оцінка позитивна із зауваженнями:

1. Дисертаційна робота підтверджує високий рівень актуальності вивчення стресостійкості студентів в умовах інклюзивного навчання та воєнного стану. Проведене дослідження дозволяє визначити специфіку психологічних ресурсів студентів з різними типами порушень та їх вплив на

здатність до адаптації в соціально-педагогічному середовищі. Водночас слід зауважити, що у вступному та теоретичному розділах можна було б більш детально обґрунтувати вибір конкретних психодіагностичних методик, пояснивши їх відповідність поставленим завданням та міжнародним стандартам психологічного дослідження.

2. Результати дослідження демонструють наявність значних відмінностей у рівні стресостійкості між студентами з інвалідністю та студентами без порушень. Проте у деяких випадках вплив зовнішніх факторів (регіон, умови навчання, соціально-економічне становище, наявність соціальної підтримки) виявляється значущим. Це вказує на необхідність більш детального аналізу контекстуальних змінних при інтерпретації результатів та узагальненні висновків.

3. Розроблена тренінгова програма розвитку стресостійкості є ефективним інструментом психологічної підтримки студентів. Вона сприяє формуванню адаптаційних копінг-стратегій, розвитку особистісних ресурсів та зміцненню психоемоційного здоров'я учасників. Водночас слід підкреслити необхідність проведення довгострокового моніторингу ефективності програми та її адаптації до різних освітніх та соціальних умов, особливо у дистанційній та змішаній формах навчання.

4. До основних обмежень належить регіональна специфіка вибірки, обмежена кількість учасників із різними типами інвалідності, а також поточні соціально-політичні умови (воєнний стан), які можуть впливати на психологічний стан студентів. Це обмежує можливість повного узагальнення результатів на всю популяцію студентів України. Також слід зазначити, що короткостроковий характер тренінгового впливу може не відображати динаміку розвитку стресостійкості.

Результати відкритого голосування:

«За»	5 членів ради;
«Проти»	– не має;
недійсних бюлетенів	– не має.

СПЕЦІАЛІЗОВАНА ВЧЕНА РАДА ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПСИХОТЕРАПІЇ»

УХВАЛИЛА:

1. Дисертація *Овчаренко Олени Юріївни* на тему **«Чинники стресостійкості студентів в умовах інклюзивного навчання»,** що подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія є завершеним самостійним науковим дослідженням і відповідає вимогам **«Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)»** затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261; **«Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії»** затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

2. Присудити *Овчаренко Олені Юріївні* ступінь доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія.

3. Рішення спеціалізованої вченої ради затвердити та передати в навчальну частину.

4. Навчальній частині підготувати Наказ про видачу *Овчаренко Олені Юріївні* диплома доктора філософії та додатка до нього європейського зразка.

На підставі результатів відкритого голосування та прийнятого рішення спеціалізована вчена рада ТОВ «Київський інститут сучасної психології та психотерапії» присуджує *Овчаренко Олені Юріївні* ступінь доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія.

Голова спеціалізованої вченої ради,
доктор психологічних наук,
професор, професор
кафедри клінічної психології
ТОВ «Київський інститут сучасної психології та психотерапії» **Максимова Н.Ю.**